

Könyvajánlás

Vigassy Lajos: Egybevágósági transzformációk a síkban és a térben. Középiskolai Szakköri Füzetek. Tankönyvkiadó, Budapest, 1979. 170 oldal. Ára füzve 9,50 Ft.

Lehet-e érdekeset mondani az eltolásról, a forgatásról, a tükrözésekről – amikor olyan egyszerűek és mindent tudunk róluk? Bizony, megmosolyognánk egy ilyen megnyilvánulást, ha a számműveletek köréből hangzana el..., de hogy is, valóban mi töltheti meg ezt a füzetet?

Nos, a felidézett síkbeli transzformációkkal lát az I. osztályos tanuló néhány bizonyítást, megismeri a legegyszerűbb példákat egymás utáni elvégzésük eredményének egy csapásra való előállítására. Ez – ismét a számoláshoz hasonlítva – körülbelül annyi, mintha összeadni már tudnánk, talán még szorozni is (egész számmal), de kivonni még nem – a többire még nem is gondolva. Térbeli transzformációkról aztán már csak gyenge sejtéseket szerez, mert ott már alig tanul bizonyításokat.

Messze túllép a füzet a mondott kezdeti transzformálgatásokon, mikor valamilyen cél érdekében már meg tud keresni egy sikerre vezető transzformációt; vagy munka közben cserélgetni tudja szerszámain, a különböző transzformációkat. Érdekes – és hasznos – kérdés az is, van-e adott esetben olyan térelem, és hogyan található meg, amely a végzett több transzformáció után visszajut eredeti helyzetébe vagy legalább önmagába – például egy sík.

Különösen meglepő, új, tanulságos dolgokat nyújt a könyvecskének a térre vonatkozó része. Aki kitanulja a tér egybevágósági transzformációinak csínját-bínját, (tükrözés síkra, egyenesre, pontra, eltolás, forgatás egyenes körül, forgó tükrözés, csavarmozgás), jó térszemléletet szerez – és ez még a ma oly divatos bűvös kocka szín-átrendezéseiben is nagyobb tudatosságot, biztonságot ad. Tévedés ne essék, a könyvben nincs szó a bűvös kockáról. De van száznál is több feladat (megoldásvázlatokkal) az önálló gyakorlásra.